

Програми

	<p>Програм подршке Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености - Swiss PRO допринеће побољшању квалитета живота грађана Србије, нарочито оних који припадају рањивим друштвеним групама, кроз унапређење владавине права на локалном нивоу, јачање друштвене кохезије и повећање одговорности, транспарентности, ефикасности и делотворности локалних самоуправа, као и учешћа становништва у процесима доношења одлука. Влада Швајцарске, кроз Швајцарску агенцију за развој и сарадњу (SDC) определила је средства у укупном износу од 5,8 милиона евра за реализацију програма у периоду од 1. јануара 2018. до 31. децембра 2021. године. Канцеларија за Уједињене нације за пројектне услуге (UNOPS) као имплементатор је одговорна за реализацију програма који ће се у одређеним активностима спроводити у партнерству са Сталном конференцијом градова и општина (СКГО). Кључни партнери програм су Влада Србије, односно Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС) и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (МРЗБС). Локалне самоуправе из Шумадије и западне, јужне и источне Србије обухваћене програмом представљају кључне актере и кориснике програма који, заједно са својим институцијама и организацијама цивилног друштва, треба да преузму власништво над активностима које се спроводе у областима програма: добро управљање, социјална укљученост и родна равноправност.</p>
	<p>Програм подршке Европске уније развоју општина - ЕУ ПРО допринеће укупном друштвено-економском развоју 99 локалних самоуправа у регионима Шумадије и западне Србије и јужне и источне Србије. ЕУ ПРО има за циљ да допринесе стварању услова за привлачење нових инвестиција и отварању радних места, већој конкурентности предузећа, побољшаном раду локалних самоуправа и унапређењу социјалне инклузије. Европска унија је за овај трогодишњи програм који је почео у јануару 2018. определила средства у укупном износу од 25 милиона евра. Програм спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) у сарадњи са Министарством за европске интеграције (МЕИ) и ресорним министарствима и институцијама Владе Републике Србије. ЕУ ПРО се ослања на добре праксе и остварене резултате својих претходника, развојних програма ЕУ ПРОГРЕС и Европски ПРОГРЕС. Међу локалним самоуправама чији су пројекти финансијски подржани од стране ЕУ ПРО програма је и Град Ниш, коме је о одобрено 30 000 евра за израду пројеката за извођење радова за мултифункционални Експо центар, који ће се градити на локацији Лозни калем у Нишкој бањи.</p>
 <p><i>Promoting good governance and Roma empowerment at local level</i></p>	<p>Град Ниш придружио се Програму ROMACTED „Промовисање доброг управљања и оснаживање ромске заједнице на локалном нивоу“, који уз подршку Европске уније у Србији спроводи Савет Европе, а на основу Споразума између Европске уније и Савета Европе, потписаног 1. маја 2017. године. Програм се у Србији спроводи уз подршку Владе Републике Србије. Циљ програма је јачање посвећености институција, њихових капацитета, знања и вештина у раду на инклузији Рома и Ромкиња, оснаживање ромске заједнице, како на индивидуалном, тако и на нивоу колектива, као и изградња политичке воље и одрживих политика кроз ангажовање локалних власти у унапређењу демократске јавне управе. Циљне групе Програма су локалне јавне управе и ромске заједнице на територији одабраних општина. У Србији ће се програм спроводити у 10 општина и то у Нишу, Крагујевцу, Оџацима, Костолцу, Прокупљу, Смедереву, Суботици, Врању, Врњачкој Бањи и Звездари (Београд). Активности Програма ће бити прилагођене свакој локалној самоуправи, на основу посебног мапирања, процене и истраживања. Време реализације програма у Србији је три године.</p>

ПРОГРАМ ЗАЈЕДНИЦИ ЗАЈЕДНО Компанија НИС а. д. Нови Сад је 2009. године започела програм Заједници заједно, који подразумева сарадњу са општинама и градовима у којима ова Компанија послује, са циљем да се у тим локалним заједницама унапреди квалитет живота, у духу корпоративне друштвене одговорности и потребе за повезивањем локалне заједнице и значајних привредних субјеката. До сада је кроз програм “Заједници заједно”, у пројекте који се реализују на на територији Ниша, уложено 55 милиона динара, а подржано је 67 пројеката.

PEID (Priority Environmental Infrastructure for Development) – Подршка развоју инфраструктуре у области заштите животне средине Програм који је Влада Шведске кроз Шведску агенцију за међународни развој и сарадњу (СИДА) подржала са више од два милиона евра, подразумева припрему и развој пројектно-техничке документације за инфраструктурне пројекте у области управљања отпадом и пречишћавања отпадних комуналних вода за велике градске центре у Србији. Почео је 2016. године и трајаће три године. Његов циљ је да допринесе припреми приоритетних пројеката који ће бити спремни за финансирање и спровођење у оквиру сектора заштите животне средине. PEID пројекат ће пружити техничку подршку Одељењу за управљање пројектима (ДПМ) у склопу Министарства заштите животне средине, као део процеса развоја и јачања могућности и капацитета. Подршка ће омогућити ДПМ-у да развије приоритетне пројекте који ће донети стратешки допринос или омогућити припрему мањих пројеката како би се ослободила расположива средства док траје финализација главних пројеката. Значај пројекта се огледа и у побољшању разумевања различитих циљних група о потреби унапређења постојећег или изградње нових постројења и инфраструктуре у области управљања отпадом и отпадним водама у Србији, не само у циљу задовољења стандарда ЕУ и Србије, већ и да би се обезбедило здравије окружење и квалитетнији услови живота за све грађане Србије, чиме ће уједно бити пружени и бенефити за јачи економски развој. Програм спроводи Шведска агенција за међународни развој и сарадњу у сарадњи са Министарством заштите животне средине а имплементациона агенција програма је ЕРТИСА. Град Ниш је потписао Меморандум о разумевању са Министарством пољопривреде и заштите животне средине, који означава почетак припреме техничке документације за спровођење “Пројекта сакупљања и прераде отпадних вода у Нишу”.

EISP (Environmental infrastructure support programme) – Програм подршке инфраструктурним пројектима у области животне средине Већина пројеката идентификованих за реализацију од стране PEID пројекта, развијена је кроз активности „Програма подршке инфраструктурним пројектима у области животне средине“ (EISP) у периоду 2014-2016. PEID ће имати користи од рада на пројектима који су већ процењени и где су информације већ прикупљене помоћу овог програма финансираног од стране Шведске агенције за међународни развој и сарадњу. Најбитнији резултат овог програма подршке развоју инфраструктуре у области заштите животне средине EISP, који је финансирала Влада Краљевине Шведске са преко 4 мил ЕУР, је креирање неопходне инфраструктуре како би се пројекти који су спремни и зрели за финансирање из претприступних фондова Европске Уније подржали бесповратним средствима. Програм је реализовала Шведска агенција за међународни развој и у сарадњи са Министарством заштите животне средине а имплементациона агенција програма је IMG (International Management Group). За Град Ниш урађена је Студија изводљивости за Пројекат постројења за прикупљање и пречишћавање отпадних вода у оквиру овог програма.

	<p>Програм финансира Европска унија из средстава ИПА 2014, Министарство државне управе и локалне самоуправе је корисник у смислу индиректног управљања средствима, док је Стална конференција градова и општина имплементациони партнер. Веома значајну улогу има и Министарство финансија с обзиром на садржину подршке и теме које су великим делом у надлежности овог министарства. Укупна вредност донације ЕУ је 4,45 милиона евра, а предвиђено трајање Програма је три године. Активности су подељене у две компоненте: Компонента 1: Подршка за област управљања имовином и Компонента 2: Подршка за планирање и програмско буџетирање на локалу</p>
	<p>ЕУ Exchange 4 је двогодишњи програм који финансира Европска унија, њиме руководи Делегација Европске уније у Србији, а спроводи Стална конференција градова и општина - Савез градова и општина Србије. Општи циљ Програма ЕУ Exchange 4 је да допринесе процесу стратешких промена на локалном нивоу кроз унапређење административних капацитета и ефикасности пружања услуга у јединицама локалне самоуправе у Србији, у складу са принципима реформе јавне управе, посебним националним политикама и праксом ЕУ. Укупна вредност донације ЕУ 5,8 милиона евра, од тога 4,5 милиона евра је фонд за градске/општинске пројекте, а 1,3 милиона евра намењено је реализацији три компоненте које програм обухвата. Активности су подељене у три компоненте: Компонента 1: Општинско планирање и СЛАП ИС подршка; Компонента 2: Подршка општинским финансијама; Компонента 3: Пружање подршке општинским пројектима у оквиру грант шеме усмерених на три области: животна средина, локални економски развој и социјална политика</p>
	<p>Програм EXCHANGE 3 (2010 - 2013) представља наставак акција и мера које су започете у оквиру програма EXCHANGE 1 и 2 и усмерен је на увођење ЕУ модела у функционисање и побољшање капацитета и ефикасности локалних самоуправа у Србији. Општи циљ програма EXCHANGE 3 је да допринесе јачању капацитета локалних самоуправа у Србији за даље учешће у процесу децентрализације у складу са стандардима Европске уније. Директан корисник програма EXCHANGE 3 је Стална конференција градова и општина (СКГО) а крајњи корисници су градови и општине у Србији и њихови грађани као корисници побољшаних услуга својих локалних самоуправа. Програм EXCHANGE 3 финансира Европска унија, њиме руководи Делегација Европске уније у Србији, а спроводи Стална конференција градова и општина. Град Ниш је партнер у два пројекта који се реализују у оквиру овог програма: Оснивање центра за одрживи развој пројеката, пројектовање и спровођење пројеката према стандардима Европске уније је пројекат којим се преносе искуства и добре праксе Пројектног центра Управе за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине Града Ниша запосленима у Општини Лазаревац у оснивању и функционисању Пројектног центра по стандардима ЕУ; и пројекат Побољшања градских услуга и капацитета управљања у Граду Нишу фокусиран на модернизацију Градског услужног центра.</p>
	<p>Учешћем у програму "EXCHANGE 2 - Заједничка подршка локалним самоуправама у Србији", град Ниш је у прилици да од стране еминентних домаћих и међународних експерата добије професионалну подршку и помоћ у виду преношења знања потребних за јачање локалних капацитета, развој система управљања стратешким пројектима, коришћење финансијских ресурса, приступање међународним фондовима и инвеститорима.</p>

Међународна развојна сарадња између Немачке и Србије започела је 2000. године. По налогу Савезног министарства за привредну сарадњу и развој ГИЗ подржава Србију у процесу приближавања Европској унији, јачању ефикасности привреде и демократских структура. ГИЗ спроводи програме и пројекте из следећих тематских области: одрживи развој привреде и запошљавања, развој демократије, цивилног друштва и јавне управе, јавна инфраструктура (енергија, вода). Од 2016. године, ГИЗ сарађује са Министарством рударства и енергетике и Министарством заштите животне средине, како би помогли у привлачењу нових и расту постојећих инвестиција у областима енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије. Град Ниш заједно са ГИЗ-ом реализује пројекте „Енергетска ефикасност у јавним зградама – ДКТИ ЕЕ“ и пројекат „Подршка интеграцији Рома и других рањивих група на тржиште у сектору управљања отпадом - пилот пројекат у граду Нишу“ као подпројекат у оквиру пројекта „Управљање отпадом у контексту климатских промена“ (DKTI).

У циљу пружања помоћи младим незапосленим људима да побољшају своје пословне вештине или се оспособе да започну сопствене пословне активности, Град Ниш се определио за учешће у пројекту [„Подршка локалном одрживом развоју у јужној Србији“](#).

[Програм прекограничне сарадње Србије и Бугарске](#) је инструмент ЕУ намењен за помоћ и промоцију прекограничне сарадње ван граница ЕУ, фокусиран је на промовисању одрживог социо-економског развоја, заштиту животне средине, борбу против организованог криминала, унапређење граничне контроле и промовисању сарадње људи са људима. Програм има за циљ смањење разлике у стопи развијености између региона ван граница ЕУ и промовисању социо-економске сарадње између локалних заједница као и сарадња у области културе. Програм омогућава централним и локалним органима власти и организацијама унутар и изван Европске уније да, кроз сарадњу, побољшају економске и друштвене услове и јачају могућности заједничког развоја. ([Опширније →](#))

Регионално друштвено-економски програм развоја (РДЕПР 2) је програм техничке помоћи ЕУ са циљем пружања подршке регионалним агенцијама за развој (РАР) у читавој Србији. Пројекат финансира Европска унија (ЕУ) а у име Делегације Европске уније спроводи међународни конзорцијум предвођен WYG International уз учешће HCL Consultants, Triabal Helmi Oxford Policy Management. Основна сврха РДЕПР 2 је креирање и подршка новим могућностима за запошљавање и очување постојећих радних места. Због тога и Фонд бесповратне помоћи у оквиру овог програма вредан 9 милиона евра подржава регионалне пројекте који директно утичу на креирање радних места и развој пословања. Град Ниш учествује у овом програму пројектом Кластер Сирева Југ. Пројекат предвиђа пет већих комплексних пројектних активности: потврду и ажурирање постојећих налаза о капацитетима млекарске индустрије у региону Топличког, Нишавског и Пиротског округа са препорукама за даљи развој, подизање капацитета ОРА Југ за успостављање и управљање кластерским системом удруживања, формирање кластера, сертификацију млекара ISO 22000 системом квалитета и територијални маркетинг у контексту промоције производа кластера сира.

Програм локалног економског развоја на Балкану (ЛЕДИБ) је петогодишњи програм за подршку локалном економском развоју са фокусом на развој сектора малих и средњих предузећа (МСП). Развојни циљ програма је друштвено уравнотежен економски развој и креирање радних места у Нишавском Округу у Србији.

	<p>Град Ниш и пет градских општина кренули су у реализацију пројекта – Гиљотина прописа заједно са Међународном финансијском корпорацијом (ИФЦ). Применом европских метода у области административних процедура, стандардизоваће се процедуре и дефинисати сваки сегмент рада градске администрације како би се реформом рада локалне самоуправе, у циљу ефикаснијег пословања, унапредило пословно окружење, поједноставили процеси издавања дозвола и одобрења, али и ојачала транспарентност у раду градских служби. Гиљотина прописа предвиђа и успостављање бољег односа између грађана и представника локалне администрације.</p>
 	<p>Пројекат одрживог локалног развоја: Потписан је Меморандум о разумевању са УСАИД Пројектом одрживог локалног развоја и Споразум о међуопштинској сарадњи са општинама Дољевац, Мерошина и Гаџин Хан чиме се званично формира међуопштинско партнерство укључених страна. Нови УСАИД пројекат је петогодишња иницијатива, вредна 22 милиона долара, која има за циљ да подржи дугорочни економски и друштвени развој заједница у Србији. Компоненте програма су јачање међуопштинске сарадње, оснаживање локалних самоуправа, веће учешће грађана, развој младих и стварање повољније климе за развој пословања. Очекивани резултати програма укључују стварање нових радних места као и нове инвестиције, приступ претприступним ЕУ фондовима, јавно-приватна партнерства, професионализам у општинском руковођењу, суфицит прихода за капиталне инвестиције, конкурентност младих који улазе на тржиште рада, непосредно ангажовање водећих привредника око питања локалног економског развоја, јачање локалних самоуправа у погледу транспарентности, одговорности и области деловања. Пројекат одрживог локалног развоја радиће у 12 кластера или интересно повезаних општина и градова а сваки кластер гравитираће ка једном од четири главна развојна центра. За почетак, Ниш и Нови Сад одабрани су као два таква развојна центра.</p>
 	<p>Споразум о сарадњи је потписан између Града Ниша и Урбан института (агенција задужена за имплементацију) ради учешћа у 3. фази имплементације Програма подршке економском развоју општина (МЕГА) који финансира Агенција Сједињених Америчких Држава за међународни развој (УСАИД). Основни циљ овог Програма је да се развију способности локалне самоуправе и локалне пословне заједнице у погледу подстицања привредног развоја и отварања нових радних места, како би се створили услови за настанак повољног пословног окружења у коме може да дође до значајног развоја приватног сектора.</p>
 	<p>Меморандум о разумевању је потписан између Града Ниша и ДАИ (Development Alternatives Inc.), имплементационог партнера Програма за планирање и реаговање у кризним ситуацијама и јачање економске сигурности који финансира Агенција Сједињених Америчких Држава за међународни развој (УСАИД). Уопштено гледано, Град Ниш и ДАИ ће сарађивати на програмским иницијативама како би развили капацитете за планирање и реаговање у случају елементарних непогода, криза и ванредних ситуација у Србији.</p>
 	<p>Град Ниш је децембра 2008. године наставио сарадњу са УН Хабитат-ом и Владом Републике Италије кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формирање градског тима за имплементацију Стратегије развоја града Ниша; • ревизију Стратегије са аспекта пројекта припремљених за реализацију и изналажења извора финансирања; • трогодишњи оперативни план за период од 2009. до 2011. године; • израду комуникационе стратегије града Ниша.